

การสอบบูรณาการสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ในวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น
Integrated Sufficiency Economy Instructional Management in
General English, Sirindhorn College of Public Health Khon Kaen

ทัศนภรณ์ กุณฑลลักษมี**
รุจี จารุภาชน์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research) เพื่อศึกษาความ
มีคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่นที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ
พื้นฐาน ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 105 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย
แผนการสอนบูรณาการสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แบบสังเกตพฤติกรรม แบบประเมินพฤติกรรม
แบบประเมินความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง และแบบประเมินความรู้เรื่อง การสนทนา

ในสถานการณ์ต่างๆ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และการคำนวณหาค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิธีดำเนินงาน เริ่มจากวิเคราะห์เนื้อหาสาระรายวิชาและหลักคุณธรรม จริยธรรมตาม
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเลือกหัวข้อมาบูรณาการสอดแทรกให้สอดคล้องกับวิธีการสอนและกิจกรรม
การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการสอนที่หลากหลายได้แก่ การนำเสนอโมเดลขั้นสูง
ล่วงหน้า (Advance Organizer Model), การให้ความรู้ (Active Lecture) การเรียนการสอนแบบร่วมมือ (Co-operative
Learning), การอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion), และแผนที่ความคิด (Mind Map)

ผลการวิจัยพบว่า คุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่
1) พอประมาณในพฤติกรรมของตนเอง สามารถวางแผนการเรียนของตนได้ 2) ด้านมีเหตุมีผลรู้ว่า อะไรควร
อะไรไม่ควร เข้าใจผู้อื่น 3) ด้านมีภูมิคุ้มกัน สามารถวางแผนการเรียนรู้ รับผิดชอบในสิ่งที่ทำและไม่มีอคติ
4) ด้านความรู้ สามารถเลือกบทสนทนาได้ถูกต้องเหมาะสมและนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ใน
ชีวิตประจำวันได้ 5) ด้านคุณธรรมพบว่านักศึกษามีคุณธรรมระดับมากที่สุดคือสามัคคี รับผิดชอบต่อ ชัยชนะ
อดทน รองลงมา ระดับมากได้แก่ มีภูมิคุ้มกัน เอื้อเฟื้อ พอประมาณ มีเหตุมีผล ผลการศึกษา ทำให้ได้ข้อมูล
ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมโดยน้อมนำ
หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

คำสำคัญ: การสอนสอดแทรกหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, ภาษาอังกฤษพื้นฐาน

* พยาบาลวิชาชีพ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น โทร. 043-221770 ต่อ 106

** อาจารย์คณะวิชาพื้นฐาน

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงชี้แนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับให้ดำเนินไปในทางสายกลางเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ซึ่งภายใต้สภาวะการณ์ปัจจุบันหน่วยงานทั้งของภาครัฐและเอกชนได้น้อมนำหลักคิดของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางแก้ไขปัญหา และปรากฏความสำเร็จเป็นรูปธรรมมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวด 1 มาตรา 6 ว่าด้วยการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยกำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) มีแนวทางพัฒนามาบนพื้นฐานของการให้ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” โดยยึดหลักปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ขณะเดียวกันก็ได้มีการเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตเพื่อปรับตัว รู้เท่าทันโลกาภิวัตน์ และสร้างภูมิคุ้มกันให้กับทุกภาคส่วนตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วย คือมุ่งพัฒนาสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันคนไทยมีคุณธรรมนำความรอบรู้รู้เท่าทันโลก ครอบคลุมรอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพ เสถียรภาพและเป็นธรรม สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพ

ผู้วิจัยจึงได้นำหลักการ และแนวทางปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการสู่การเรียนการสอนในวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน เพื่อให้การจัดการการเรียนการสอน มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมที่ชัดเจน และเป็นรูปธรรม โดยเน้นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม และปลูกฝังวิธีการคิด และการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 หลักการ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล และการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี บนพื้นฐานของการใช้คุณธรรมนำความรู้ ซึ่งรวมถึงความซื่อสัตย์ สุจริต ความรับผิดชอบ ความขยันอดทน

ความสามัคคี และการเอื้อเฟื้อ การใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต และการใช้ความรู้ทางหลักวิชาการอย่างรอบรู้ รอบคอบ และระมัดระวัง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าไปพร้อมกับ ความสมดุล และรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมได้อย่างมั่นคง และยั่งยืน โดยมีขั้นตอนการดำเนินการเริ่มจากวิเคราะห์เนื้อหาให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เลือกสื่อการเรียนการสอน กำหนดเครื่องมือ วิธีการวัดและเกณฑ์การประเมินผล ตลอดจนผลสัมฤทธิ์ที่ผู้เรียนได้รับ ได้แก่

1.1 ผู้เรียนได้รับความรู้ที่ชัดเจน

1.2 ผู้เรียนมีแนวทางในการประยุกต์ใช้ความคิดในชีวิตประจำวัน

1.3 ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

1.4 ผู้เรียนได้รับการวัดผลตามสภาพจริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน
2. เพื่อศึกษาการมีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิตของนักศึกษา เมื่อได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาภาษาอังกฤษตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2550 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในภาคการศึกษาที่ 2
2. รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research) เรื่องการสอนบูรณาการสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน

นียมคำศัพท์

1. **หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง** หมายถึง การดำเนินชีวิตในทางสายกลางมีความพอประมาณ ไม่โลภ ไม่ฟุ้งเฟ้อ มีการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล รอบคอบระมัดระวัง มีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในโดยใช้สติปัญญาในการทำงานและดำเนินชีวิต มีคุณธรรม มีความอดทน ขยันหมั่นเพียร และซื่อสัตย์ ช่วยเหลือกันบนพื้นฐานคุณธรรมนำความรู้

2. **คุณธรรม จริยธรรม** หมายถึง คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการประพฤติปฏิบัติตลอดจนการคิดในทางที่ถูกต้องดีงาม มีคุณประโยชน์ทั้งตนเองและส่วนรวมสามารถควบคุมตนเองในการประพฤติปฏิบัติ และการปรับตัวเพื่อความสงบสุขในการอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขในสังคม

3. **การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ** คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนเกิดการเรียนรู้ อย่างแท้จริง สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ทำงานเป็นกลุ่มได้ มีความใฝ่รู้สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต

4. **การสอนสอดแทรก** หมายถึง การสอนแทรกเข้าไปในวิชาที่กำลังสอน อาจสอนก่อนในขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน หรือระหว่างการสอน หรือเมื่อจบเนื้อหาแล้ว การจะสอดแทรกในช่วงไหนขึ้นอยู่กับการวางแผนออกแบบบูรณาการของผู้สอน

5. **คุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต** ของนักศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะของนักศึกษาที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการสอดแทรก ในรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานประกอบด้วย ความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน ความรู้ และคุณธรรม (ซื่อสัตย์ สามัคคี รับผิดชอบ เอื้อเฟื้อ ขยันอดทน ประหยัด)

ซื่อสัตย์ หมายถึง ความประพฤติตรงไปตรงมาและจริงใจ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ไม่ลอกงานผู้อื่น ไม่ทุจริตในการสอบ

สามัคคี หมายถึง พอใจชื่นชมยินดี มีความปรองดองกับหมู่คณะหรือภายในองค์กรที่มีต่อกัน และมีความมุ่งมั่นต่อการรวมพลังร่วมมือกัน เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีช่วยเหลืองานให้สำเร็จ

รับผิดชอบ หมายถึง ยอมรับภาระกระทำของตนเองทั้งสิ่งที่ดีและสิ่งที่ไม่ดี สามารถควบคุมตนได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนตามที่ได้รับมอบหมาย จนงานบรรลุผลสำเร็จไม่ว่าจะมีปัญหาหรือยากลำบากเพียงใด

เอื้อเฟื้อ หมายถึง รู้จักเป็นผู้ให้ และอาสาช่วยเหลือผู้อื่น รู้จักเสียสละความสุขส่วนตนเพื่อผู้อื่น

ขยันอดทน หมายถึง มีความตั้งใจพากเพียรทำหน้าที่ของตนอย่างจริงจัง และต่อเนื้องานงานนั้นสำเร็จด้วยดี

ประหยัด หมายถึง ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย ใช้จ่ายและทำหน้าที่ของตนตามฐานะและกำลังของตน รู้จักค่าของสิ่งที่ใช้ ใช้อย่างคุ้มค่า และรู้จักษาไว้ใช้ภายหลัง รู้จักเก็บ และออม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น

2. ได้แนวทางไปปรับปรุงหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม และปลูกฝังวิธีการคิด และการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. วิเคราะห์เนื้อหาสาระรายวิชา และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเลือกหัวข้อมาจัดการสอนแบบบูรณาการสอดแทรก โดยจัดวิธีการสอน และกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น การให้ความรู้ (Active Lecture, การนำเสนอในทัศนกว้างล่วงหน้า (Advance Organizer Model), การเรียนการสอนแบบร่วมมือ (Co-operative Learning), การอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion), และ

แผนที่ความคิด (Mind Map)

2. ชี้แจงเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในหน่วยนี้ในภาพรวมให้นักศึกษาทราบว่าจะทำอะไร แคลไหน อย่างไร

3. ผู้วิจัยและคณะดำเนินการสอนตามแผนการสอน จำนวน 8 ชั่วโมง มีกิจกรรมดังนี้

กิจกรรมการเรียนการสอนครั้งที่ 1 เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการสนทนาในสถานการณ์ต่างๆ (จำนวน 4 ชั่วโมง)

3.1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ผู้วิจัยให้นักศึกษาดูสื่อ เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและอภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกัน (30 นาที)

3.2 ผู้วิจัยให้ความรู้ เรื่อง หลักการสนทนาในสถานการณ์ต่างๆ รูปแบบยศสำนวนที่สุภาพ (1 ชั่วโมง)

3.3 ผู้วิจัยแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มๆ ละ 12-15 คน โดยคณะ เพศ อายุ และประสบการณ์ (10 นาที)

3.4 ผู้วิจัยแจกใบงาน และใบความรู้ พร้อมชี้แจงสมรรถนะที่พึงประสงค์ให้นักศึกษาทราบแล้วให้กลุ่มช่วยกันศึกษาความรู้จากใบงานใบความรู้ที่แจกให้ แล้วจดบันทึกสิ่งที่ได้จากการศึกษาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันภายในกลุ่ม

3.5 ให้นักศึกษาดูตัวอย่างการสนทนาของชาวต่างชาติจากสื่อ แล้วให้อภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกันผู้วิจัยกระตุ้นด้วยการถามถึงสาระของบทสนทนา เช่น บทสนทนาเรื่องอะไร ฟังเข้าใจหรือไม่ เพราะเหตุใด จึงเป็นเช่นนั้น จะแก้ปัญหาเหล่านี้ได้อย่างไร (30 นาที)

3.6 ให้แต่ละกลุ่มเลือกตัวแทนมานำเสนอหน้าชั้น กลุ่มละ 1 คน(ขั้นตอนนี้จะเกิดความสามัคคี ความรับผิดชอบ) ใช้เวลา 20 นาที ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยและอาจารย์ประจำกลุ่มประเมินผลด้วยการสังเกตและจดบันทึกพฤติกรรมนักศึกษา

3.7 ผู้วิจัยและนักศึกษาช่วยกันสรุปปัญหาเชื่อมโยงกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมการเรียนการสอนครั้งที่ 2

(4 ชั่วโมง) ผู้วิจัยทบทวนกิจกรรมที่ได้เรียนรู้ไปแล้วในครั้งก่อน

3.8 ผู้วิจัยให้ความรู้ เรื่อง รูปแบบการสนทนาทางโทรศัพท์และสำนวนสุภาพ ให้นักศึกษาดูตัวอย่างการสนทนาทางโทรศัพท์ของชาวต่างชาติจากสื่อ แล้วให้อภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกัน (1ชั่วโมง)

3.9 ให้นักศึกษาสร้างประโยคสนทนาทางโทรศัพท์โดยใช้กระบวนการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ร่วมกัน (30 นาที)

3.10 ให้นักศึกษาจับคู่กันฝึกสนทนาเป็นผู้โทรเข้าและผู้รับสายจนคล่องไม่ต้องดูบท(30 นาที)

3.11 ให้นักศึกษาส่งตัวแทนกลุ่มละ 2 คนไปนำเสนอหน้าชั้นโดยไม่ดูบทกลุ่มละ 5 นาที (ขั้นตอนนี้จะเกิดความรับผิดชอบ อดทน ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา) ใช้เวลา 30 นาที ขั้นตอนนี้ผู้วิจัย และอาจารย์ประจำกลุ่ม ประเมินผลด้วยการสังเกต และจดบันทึกพฤติกรรมนักศึกษา

3.12 ให้นักศึกษาดูวิดีโอทัศน์การโฆษณาโทรศัพท์มือถือ และข่าวต่างๆ จากการใช้โทรศัพท์

3.13 ผู้วิจัยและนักศึกษ้อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในประเด็น บทบาทของโทรศัพท์มือถือกับการสนทนาในชีวิตประจำวัน (20 นาที)

3.14 ให้นักศึกษาช่วยกันวิเคราะห์ว่าจะนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการสนทนาในชีวิตประจำวันได้อย่างไร โดยนำเสนอในรูปแบบผังความคิด (Mind Map) แล้วให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน (40 นาที)

3.15 สรุปการเรียนรู้ครั้งที่ 2 (15 นาที)

3.16 ผู้วิจัยอาจารย์ประจำกลุ่มและนักศึกษาช่วยกันถอดบทเรียนที่ทำกิจกรรมร่วมกันมา 8 ชั่วโมง 2 ครั้ง ได้ตารางสรุปกิจกรรมกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วิธีการศึกษาใช้วิธีการสังเกต จดบันทึก แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล แบบประเมินพฤติกรรมรายกลุ่ม โดยมีการเตรียมผู้วิจัยดังนี้

1. ตัวผู้วิจัย เป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งเพราะเป็นทั้งเครื่องมือการวิจัย และผู้เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนั้นจึงได้เตรียมความพร้อมดังนี้

1.1 เตรียมความรู้ด้านเนื้อหาสาระ โดยศึกษาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การสอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม จากเอกสาร ตำรา สื่อต่างๆ รายงานการวิจัย ตลอดจนการเข้าร่วม

อบรมการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสำนักวิชาการศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1.2 เตรียมความรู้ด้านระเบียบวิธีวิจัย ทบทวนวรรณกรรมและปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ

1.3 เตรียมความพร้อมอาจารย์ประจำกลุ่ม ซึ่งช่วยทำหน้าที่สังเกต จดบันทึก และประเมินพฤติกรรมนักศึกษา ตลอดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเตรียมความรู้ ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- เทคนิคการสังเกต และการใช้แบบสังเกตพฤติกรรม

- ความรู้เรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การสอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม การทำหน้าที่อาจารย์ประจำกลุ่ม การประเมินกลุ่ม

1.4 เตรียมผู้เรียน อธิบายถึงกิจกรรมการเรียนการสอน การจดบันทึก การตอบแบบประเมินพฤติกรรม ใบงาน ทั้งนี้ต้องไม่มีอคติ มีความคิดเห็นอย่างไรให้บันทึกไปตามนั้น หรือบันทึกตามที่เห็น ไม่ใช่ความคิดของตนเองตัดสิน

2 แผนการสอนบูรณาการแบบสอดแทรกหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3 แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล

4 แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม

5 แบบประเมินความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

6 แบบประเมินความรู้เรื่อง การสนทนาในสถานการณ์ต่างๆ

การสร้างแบบประเมินต่างๆ นั้นเริ่มมาจากการศึกษาจากแบบประเมินต่างๆ ที่ผ่านการใช้งานมาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับสิ่งที่ศึกษาแล้วลงมือสร้างแบบประเมิน จากนั้นนำไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ ปรับปรุงแก้ไข ผ่านการเห็นชอบแล้วจึงนำมาใช้

สถิติที่ใช้ การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสังเกตและจดบันทึก ส่วนแบบประเมินต่างๆ นำผลที่ได้มาแปรผลแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์นำเสนอผลโดยใช้ ค่ามัธยฐานเลขคณิต และค่าเฉลี่ยทางสถิติ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเก็บข้อมูลในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ระหว่างเดือนตุลาคม 2550 - 7 มีนาคม 2551

1. ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ช่วยเก็บข้อมูลสังเกตพฤติกรรมนักศึกษาตลอดระยะเวลาที่ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

2. ผู้วิจัยและอาจารย์ประจำกลุ่มที่ช่วยเก็บข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาความเที่ยงตรง นำเชื่อถือขอจัดความลำเอียงจากผู้ร่วมเก็บข้อมูล โดยวิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมนักศึกษา ดังนี้

2.1 แบบประเมินพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นนำข้อมูลมาประกอบการสรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากนักศึกษาที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ภาคการศึกษาที่ 2 วิทยาลัย

การสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2550 จำนวน 105 คน เป็นชาย 33 คน หญิง 74 คน มีผลดังนี้

ค่าเฉลี่ยคุณธรรมจริยธรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากคือ ด้านความสามัคคี ($X = 4.81$) ด้านความรับผิดชอบ ($X = 4.53$) ด้านความซื่อสัตย์ ($X = 4.37$) ด้านความขยันอดทน ($X = 4.36$) รองลงมาอยู่ในระดับดีได้แก่ด้านมีภูมิคุ้มกัน ($X = 3.33$) เชื้อเพื่อ ($X = 3.26$) พอประมาณ ($X = 3.25$) มีเหตุมีผล ($X = 3.18$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลจากการสังเกตพฤติกรรมนักศึกษาในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนและถอดบทเรียนร่วมกันพบว่า การศึกษาคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

ด้านพอประมาณ พบว่านักศึกษามีพฤติกรรมในการทำกิจกรรมเลือกแต่งประโยคสนทนาได้เหมาะสมกับเวลาที่ได้รับ ไม่มากเกินไปไม่น้อยเกินไป สามารถนำเสนอได้ตามเวลาที่กำหนด

ด้านมีเหตุมีผล พบว่านักศึกษาเลือกประเด็นสนทนาที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เหมาะสมตามสถานการณ์จริง

ด้านมีภูมิคุ้มกัน พบว่านักศึกษามีภูมิคุ้มกันในการทำกิจกรรมรวบรวมข้อมูลและวางแผนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน สามารถเลือกใช้ประโยคในการสนทนาได้อย่างมีมารยาท ไม่พูดให้ผู้อื่นเสียหาย หรือไม่พอใจ รับผิดชอบต่อสิ่งที่พูด และประเมินพฤติกรรมของเพื่อนในกลุ่มไปตามที่เห็น ตามความเป็นจริงไม่มีอคติ

ด้านความรู้ พบว่านักศึกษาสามารถแต่งประโยคและสนทนาในสถานการณ์ต่างๆ ได้ถูกต้องเหมาะสม นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดีมากขึ้นและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ด้านคุณธรรม พบว่านักศึกษาสามารถแต่งบทสนทนา และเลือกประโยคสนทนาด้วยตนเองไม่ลอกเลียนผู้อื่น พูดแต่สิ่งที่ดีสร้างสรรค์ ไม่พูดให้ร้ายผู้อื่น มีความตั้งใจฝึกฝนทักษะการสนทนา

อภิปรายผล

การจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการสอดแทรกหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงใน รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน เรื่องการสนทนาในสถานการณ์ต่างๆ ทางโทรศัพท์ ของนักศึกษาชั้นปีที่1 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2550 นั้น ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสอดแทรกเข้าไปก่อนการเรียนเนื้อหาและแทรกไว้ในกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนทุกขั้นตอน

ด้านพอประมาณ คือความพอประมาณในพฤติกรรมของตนเองในการเลือกประเด็นการสนทนาที่มีสาระได้เหมาะสมกับเวลา จัดสรรเวลาในการฝึกทักษะการสนทนา สามารถเลือกใช้สำนวนในการสนทนาได้เหมาะสมและมีวิจารณญาณในการพูดสอดคล้องกับที่ ดร. สุเมธ ตันติเวชกุล (อ้างในสมพร เทพสิทธา, 2549) ได้กล่าวว่าเศรษฐกิจพอเพียงคือการหันมายึดเส้นทางสายกลาง หรือมีขณิมาปฏิบัติในการดำรงชีวิต ความพอประมาณ คือความพอดีไม่มาก ไม่น้อยเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

ด้านมีเหตุมีผล พบว่า นักศึกษาเห็นความสำคัญของทักษะการฟังและการพูดสำหรับการสนทนาในสถานการณ์ต่างๆ รู้จักเลือกบทสนทนาที่มีเหตุมีผล พูดแต่เรื่องจริง ใช้รูปแบบสำนวนการสนทนาที่สุภาพ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง สอดคล้องกับ มกราพันธ์ จุฑะรสก ว่า การคิดอย่างเป็นระบบทำให้บุคคลเกิดการคิดที่ต่างไปจากเดิม มองเห็นความเชื่อมโยงมากขึ้น เห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ มากขึ้น (มกราพันธ์ จุฑะรสก, 2550) และกระบวนการคิดอย่างมีเหตุมีผล ต้องใช้หลักการคิดอย่างเป็นระบบ คือ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ให้หลักสมเหตุสมผล (ศรีบุญญา จุฬารีและคณะ, 2550)

ด้านมีภูมิคุ้มกัน นักศึกษารู้จักประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้กับการสนทนาในสถานการณ์ต่างๆ รู้จักเลือกบทสนทนาที่สร้างสรรค์ ไม่พูดสิ่งที่ทำให้ผู้อื่นเสียหาย รับผิดชอบต่อสิ่งที่พูดคิดก่อนพูด

ด้านความรู้ นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับหลักการสนทนา รูปแบบสำนวนสุภาพและเลือกประเด็นสนทนาได้ถูกต้อง เหมาะกับกาลเทศะและบุคคล

ด้านคุณธรรม นักศึกษาสามารถแต่งบทสนทนา และเลือกประโยคสนทนาด้วยตนเอง ไม่ลอกเลียนผู้อื่น พูดแต่สิ่งที่ดีสร้างสรรค์ ไม่พูดให้ร้ายผู้อื่น มีความตั้งใจฝึกฝนทักษะการสนทนา และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สามารถวิเคราะห์ได้ว่าสิ่งไหนดี สิ่งไหนไม่ดี สอดคล้องกับแนวคิดของ Johnson & Johnson (1994) โดยจัดกิจกรรมช่วยกันเรียนรู้ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มผู้เรียนของตนเอง ขณะเดียวกันสมาชิกอื่นๆ ก็ได้เรียนรู้ด้วย และสอดคล้องกับการศึกษาของ ประพนอม รอดวินิจ และคณะ (2549) ได้ศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลพบว่า พฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ ความขยันอดทน และความสามัคคี ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถใช้สติปัญญาในการเรียนรู้ด้วยกันช่วยกันเรียนรู้

ด้านคุณธรรม พบว่านักศึกษามีคุณธรรมระดับมากที่สุดถึงมากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สามัคคี รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ขยันอดทน มีภูมิคุ้มกันเอื้อเพื่อ พอประมาณ มีเหตุมีผล ผลการศึกษาทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงครั้งต่อไป และขยายผลการสอดแทรกหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปในรายวิชาอื่นๆ ให้มากขึ้น

2. ควรมีการติดตามประเมินผล การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้อย่างต่อเนื่องในทุกชั้นปีการศึกษา เพื่อความต่อเนื่องและยั่งยืนของพฤติกรรม

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รศ. สุภาพ ณ นคร และ ดร. มกราพันธุ์ จุฑะรสก ผู้เป็นต้นแบบของการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ที่กรุณาให้คำแนะนำอันมีค่ายิ่ง

ขอขอบคุณอาจารย์ประจำกลุ่มและนักศึกษาชั้นปีที่1ทุกท่านที่ร่วมปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากเครือข่ายพัฒนาบัณฑิตอุดมคติไทย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา)

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

2550. **ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง**. สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

ขมนาด วิเชียรสาร. 2550. **หนังสือส่งเสริมคุณธรรม นำความรู้ คุณธรรม 8 ประการตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง**. กภาพสินธุ์: โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์

ทิศนา แคมมณี. 2550. **ศาสตร์การสอนองค์ความรู้ เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ.

ประพนอม รอดวินิจและคณะ. 2549. **การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัย พยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์**. สุรินทร์ : วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์.

มกราพันธุ์ จุฑะรสก. 2550. **เอกสาร ประกอบการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาองค์กรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการคิดอย่างเป็นระบบ**. สุรินทร์ : วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์.

ศรัณญา จุฬาริ. 2550. **กระบวนการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้สุนทรียสนทนา**. สุรินทร์ : วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์.

ศูนย์ เศรษฐศาสตร์สร้าง (2550). แนวทางปฏิบัติ 7
ขั้นสู่วิถีเศรษฐกิจพอเพียง จากแนวปฏิบัติ
สู่แนวคิดทางทฤษฎีของเศรษฐกิจพอเพียง.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทซีเอ็ดยูเคชั่น
จำกัด (มหาชน).

สมพร เทพสิทธิ์า. 2549. การเดินตามรอยยุคลบาท
เศรษฐกิจพอเพียง ช่วยแก้ปัญหาความ
ยากจนและการทุจริต. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ: บริษัท ธรรมสาร จำกัด.

Johnson D.W. & Johnson, R.T. 1994. Instruction goal
Structure Cooperative, comparatives, or
individualistic. *Review of Educational
Research*, 44, 222-240

